

20 GODINA DRUŠTVA KRČANA I PRIJATELJA OTOKA KRKA (2003. – 2023.)

Dana 13. prosinca 2023. godine Društvo Krčana i prijatelja otoka Krka proslavilo je vrijednu dvadesetu obljetnicu postojanja i rada. A počelo je, inicijativom Rajka Ranka Žica, okupljanjem grupe Krčana 2003. godine u Gradskoj kavani na Trgu bana Jelačića subotom u 11 sati „na jutarnjoj kavi“ i prisjećanjem na davnu 1936. godinu kada je 16. veljače osnovano Društvo krčkih Hrvata u zagrebačkoj restauraciji Zlatni jelen, na adresi Gajeva ulica br. 12. Tada se okupilo pedesetak Krčana nastanjenih u Zagrebu i njegovoj okolini koji su odlučili osnovati svoje zavičajno društvo s ciljem da se sačuvaju hrvatske tradicije otoka Krka te zaštite i unaprijede moralni, kulturni, materijalni i socijalni interesi članova Društva i sveg hrvatskog stanovništva na otoku Krku. Osnivači Društva bili su Nikola Žic, dr. Antun Bonifačić, Vjekoslav Štefanić, Ivo Fučić, Nikola Pajalić, Franjo Barbalić, dr. Antun Jurina, Ivan Car i Ivan Jelenović. Nažalost, Drugi svjetski rat prekinuo je njegov rad 1941. godine kad otok Krk izlazi iz granica dotadašnje Jugoslavije i pada pod Italiju.

I tako, uz kavu i prisjećanje, rodila se ideja o sljedniku Društva krčkih Hrvata pa je 13. prosinca 2003. o sv. Luciji u Hrvatskom kulturnom klubu Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu održana osnivačka skupština Društva Krčana i prijatelja otoka Krka.

Osnivačkoj skupštini nazočili su Ranko (Rajko) Žic, Ivan Plemenčić, Iva Žic, Sonja Čosić, Salvatore Apa, Ada Medar, Petar Strčić, Branko Poljak, Vladimir Prpić, Katarina Skomeršić, Marko Skomeršić, Miroslav Kirinčić, Dražen Lesica, Krešimir Žic, Željko Mrakovčić, Egon Knaffl, Damjan Čosić, Marko Bonifačić, Josip Udina, Dario Runje, Helga Muraj, Dalibor Muraj, Nives Opačić, Igor Knafel te mnogi Krčani i prijatelji otoka Krka iz Zagreba, kao i pridošli gosti s otoka Krka, a Ranko (Rajko) Žic odabran je za predsjednika Društva te Željko Mrakovčić za tajnika Društva.

Nakon osnivanja Društva definirani su njegovi zadatci i ciljevi, a s vremenom su se te osnovne postavke polako mijenjale i dopunjavale.

Razmjenjivale su se aktualne teme s otoka, ali i potreba širenja Društva te njegova trajnog smještaja (Društvo je bilo registrirano na privatnoj adresi Ranka R. Žica). Dogovarala su se predavanja i druženja koja su se održavala većinom u hotelu Palace na Zrinjvcu, ali i u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, Novinarskom domu, Muzeju Mimari te u Hrvatskom kulturnom klubu Muzeja za umjetnost i obrt. Na tim susretima upoznali smo zaslužne i poznate ljude otoka i Hrvatske (npr. D. Vasilića, F. Velčića, J. i A. Bozanića, P. Strčića, fra B. Dudu, F. Mrakovčića, Z. Jelevnića, N. Fabrija, A. Tusa, T. Galovića, M. Matijević Sokol, D. Rudolfa, M. Radića, Lj. Car-Matutinović, D. Feretića) koji su nam predstavili nove knjige, *Krčke zbornike*, zbirke pjesama i govorili o važnim temama vezanim uz otok Krk.

Otvarali smo teme općenito o povijesti otoka, posebno o povijesti obitelji Frankopan, kulturnoj baštini, folkloru, o granicama Hrvatske na moru, o podmorskim istraživanjima Kvarnera, o geografiji otoka, ekološkom zbrinjavanju otpada i upravljanju vodama, o flori i fauni otoka Krka, o jeziku i njegovim različitostima, o ljudima, mjestima i običajima, o grobljima i nadgrobnim natpisima te mnoge druge zanimljive teme.

Pronađeni su primjerci *Krčkih kalendara* izdani u Zagrebu (1939. – 1941.), kao i oni izdani u New Yorku (1952. – 1955.). Društvo se ponosi i reprintom tih izdanja *Krčkog kalendara* iz 1938., 1939., 1940. i 1941. te 1952., 1953., 1954. i 1955. godine. Društvo je organiziralo i uz financijsku pomoć subjekata s otoka Krka ostvarilo reprint svih 8 svezaka. Društvo je izdalo i 30 brojeva glasnika Društva *Vijesti* te knjižicu „20 godina Društva Krčana i prijatelja otoka Krka“.

Područja aktivnosti Društva:

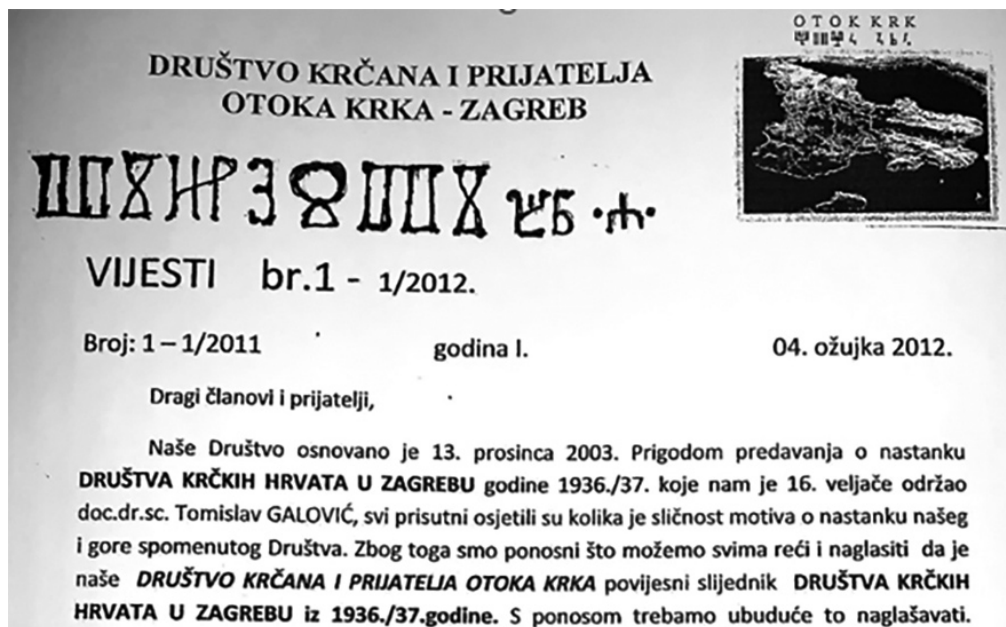
Društvo otvara teme važne za život otoka i otočana, organizira savjetovanje, predavanja i seminare za svoje članove.

Organizira zabave i priredbe sa svrhom povezivanja, okupljanja, upoznavanja i međusobnog druženja svih Krčana i prijatelja otoka Krka.

Organizira studijska, znanstvena i edukativna putovanja sa svrhom promicanja kulturne i povijesne baštine otoka Krka.

U stalnom dodiru s javnim životom otoka Krka čini sve što je u njegovoj moći da pozitivno utječe na njegov razvoj.

Izdaje prigodne publikacije i knjige s područja djelovanja Društva.

Dana 4. ožujka 2012. godine izlazi prvi broj glasnika Društva *Vijesti*

U 2012. godini Društvo se povezalo s Knjižnicom i čitaonicom „Bogdan Ogrizović“ u Zagrebu, a od 2014. i s Maticom hrvatskom gdje se počelo s organiziranjem mjesečnih sastanaka s predavanjima o raznim temama vezanim uz naš otok. Predavači su bili eminentni stručnjaci iz područja arheologije, geologije, književnosti, kulture, dizajna i povijesti (A. Faber, T. Marjanac, J. Bratulić, B. Ljubičić, P. Novosel-Žic, D. Orlić, S. Zubčić). Posebna se pažnja posvećuje glagoljici pa se u suradnji s Društvom prijatelja glagoljice iz Zagreba održavaju tečajevi glagoljice koje vodi prof. dr. sc. Darko Žubrinić. U 2014. godini Društvo je od Ministarstva kulture imenovano Nositeljem kulturnog dobra – Umijeće čitanja, pisanja i tiskanja glagoljice.

Dana 22. ožujka 2014. održana je 3. izborna skupština Društva na kojoj se dotadašnji predsjednik Društva Ranko (Rajko) Žic zahvalio na dužnosti pa je izabrano novo predsjedništvo s Jurajom Mužinom kao predsjednikom.

Članovi Društva Krčana i prijatelja otoka Krka u Krku (15. listopada 2017.)

Godine 2019. pandemija bolesti COVID-19 mijenja naše živote, pa tako i aktivnosti Društva. Oduzela nam je društvena druženja i putovanja te sve ostale planirane aktivnosti. Valja napomenuti da je i u tim zaista izazovnim vremenima Predsjedništvo održavalo sastanke i provodilo aktivnosti neophodne za opstojnost Društva.

Dana 10. studenoga 2022. godine u prostorijama Matice hrvatske u Zagrebu održana je XI. izvanredna izborna skupština Društva. Društvo je uvažilo molbu J. Mužine za razrješenje s funkcije predsjednika Društva na vlastiti zahtjev, a za novog predsjednika izabran je Tihomir Šicel.

Broj članova Društva tijekom godina se mijenjao, od nekoliko desetaka do 116 u pretpandemijsko vrijeme. Danas Društvo broji 80-ak čla-

nova. Društvo je u tih 20 godina organiziralo 65 predavanja, 26 izleta (uglavnom na otok Krk) i desetak posjeta institucijama kao što su Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatski državni arhiv, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Staroslavenski institut i sl.

I na kraju, Društvo ide dalje u nove spoznaje o povijesti, kulturi, ljudima i običajima dragog nam otoka, u neka nova druženja i promicanje otočne baštine.

Juraj Mužina – Tihomir Šicel